

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань прав людини, національних меншин і

міжнаціональних відносин

від 19 жовтня 2016 року

Веде засідання Голова Комітету Г.М.НЕМИРЯ

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго дня, шановні колеги! У нас сьогодні чергове засідання, планове комітету. Народні депутати зараз підходять. І перш ніж ми почнемо розгляд основних питань порядку денного я хочу поінформувати, що додаткових пропозицій я не отримав, отже ми будемо працювати за попередньо узгодженим порядком денним. І, як завжди, у нас буде можливість у різному виступити з пропозицією, інформацією, яку кожен член комітету вважає важливою.

Зараз, оскільки у нас на дану хвилину поки що відсутній кворум, зараз мають підійти, я можливо запропонував би, щоб ми інформативно розглянули питання, які не потребують голосування, а саме: почнемо з пункту шостого порядку денного. Про уточнення персонального складу підкомітетів комітету Верховної Ради нашого, з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин. Пам'ятаємо, що на початку діяльності у нас було створено кілька підкомітетів і виникла очевидна проблема. Оскільки для того, щоб підкомітет мав повноваження працювати, він має складатися кількісний склад не менш ніж троє народних депутатів. Це зайняло деякий час. Я знаю за інформацією, яку отримав, що підкомітети працюють, збираються. Не всі правда. І тому я просив, щоб ми сьогодні інформативно це розглянули. І також громадські організації, які займаються моніторингом висвітлення діяльності комітету, звернули мою

увагу, як голови комітету, що на нашому сайті комітетському немає інформації або відсутня інформація щодо діяльності підкомітетів саме. Тому я хочу подякувати тим колегам, які вже надали таку інформацію в робочому порядку, колезі Пацкану зокрема, і хочу звернутися до інших колег, які очолюють відповідні комітети, щоб у найближчий час, бажано це зробити вже цього тижня, до кінця цього тижня, надати відповідну інформацію, щоб на сайті комітету було не лише склад підкомітетів, но і інформація про роботу підкомітетів. Нема заперечень? Нема. Дякую.

Також пункт сьомий. Ми з вами говорили попередньо, що до кінця року ми хотіли виїхати, як це ми робили у квітні цього року на схід України в зону конфлікту. І ми в квітні були в Донецькій області, відвідавши Краматорськ, Мар'їнку, Новотроїцьке і побувавши на двох пропускних пунктах. І ми планували відвідати до кінця цього року Луганську область України. Я запропонував висловитись стосовно двох можливих дат коли це можна зробити, а саме в листопаді місяці на тиждень з сьомого по одинадцяте або на тижні з двадцять першого по двадцять п'яте. Поки що не всі колеги відповіли, деякі відповіли що не зможуть. І я прошу до кінця цього тижня також з'ясувати який проміжок більш влаштовує, щоб ми змогли провести не лише розширене засідання комітету, а і запросили моніторингову групу щодо виконання рекомендацій парламентських слухань з дотримання прав і свобод внутрішньо переміщених осіб і запросили інших депутатів, які не входять до складу комітету, щоб взяли в цьому участь.

З огляду на безпекові аспекти, я зараз би не вдавався в деякі деталі можливої програми, а кожний депутат отримає такий проект відповідно через своїх помічників і ...*(нерозбірливо)*... потрібно щоб ми визначились щодо тижня. Або цей тиждень з сьомого по одинадцяте або цей тиждень з двадцять першого по двадцять п'яте листопада. Також хочу запевнити, що таке рішення буде прийматися відповідно з оцінкою і з консультацією причетних відомств ...*(нерозбірливо)*... безпекової ситуації, яка існує зараз і буде

існувати вже на момент здійснення такого виїзного засідання. Чи є питання щодо цього пункту порядку денного? Питань немає. Ну я інформаційно...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Мікрофон вимкнено)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я вірю вам, але поки ще не бачив *(сміється)*.

Далі про проведення особистого прийому. Я, як голова комітету, завтра буду приймати громадян. Будь хто з колег членів комітету, які мають бажання, можуть приєднатися. Це чотирнадцята тридцять в будинку напроти. Оголошення.

І дев'яте питання. До нас звернулося бюро з дотримання демократії прав людини стосовно участі представників комітету у робочих групах з підготовки рекомендацій щодо публічних консультацій у законодавчому процесі та контрольного переліку питань для оцінки впливу законопроектів щодо забезпечення прав людини в Україні. Це пункт дев'ятий порядку денного. Хочу повідомити, що такі робочі групи будуть перші їх засідання проведені 24-го – 25-го. Це робоча група з підготовки рекомендацій щодо публічних консультацій в законодавчому процесі. А інша робоча група проведе засідання 26-го – 27-го жовтня, це все наступний тиждень. Це робоча група з контрольного переліку питань для оцінки впливу законопроектів на забезпечення прав людини в Україні. І відповідно передбачається, що запрошуються члени комітету і представники секретаріату. Але прохання висловлюється, що це вимагатиме фактично повних робочих днів. Півтора – два робочих дні 24-го – 25-го або 26-го – 27-го або і там і там. І відповідно в листі посла Лінка говориться про... надається концепція і задум, як його має бюро ОБСЄ з демократичних інститутів і прав людини. Від секретаріату буде брати участь Алла Вікторівна Чигрин і я пропонував би членам комітету також висловитись щодо бажання взяти участь. Там не одне засідання, це їх буде кілька. І якщо я зараз прошу про це повідомити бажаючих. Ця інформація міститься у пункту дев'ятому у ваших папках порядку денного. І

тоді не обов'язково мати два чи одного, ми можемо мати більше кандидатур і тоді між собою координувати хто мав би брати участь на більш-менш регулярній основі. Я прошу тоді до кінця цього тижня, бажано до кінця завтрашнього дня повідомити про це, оскільки перша робоча група вже засідає 24-го – 25-го. І відповідно тоді секретаріату повідомити мене про реакцію членів комітету.

Також у нас в різному є питання, які не потребують власне голосування. Є лист, який колега Фельдман направив на моє ім'я стосовно проведення засідання комітету або у порядку денному засідання комітету передбачити аналіз стану реалізації рекомендацій парламентських слухань, які були проведені у березні 15-го року «Роль, значення та вплив громадянського суспільства на формування етнонаціональної політики єдності в Україні». Відповідно ми б запросили керівників відповідних міністерств, відомств як для здійснення контрольної функції комітету. Якщо немає заперечень, я думаю що ми мусимо ...*(нерозбірливо)*... Тоді я прошу секретаріат разом з колегою Фельдманом узгодити найбільш прийнятний для цього час, може бути або наступне засідання 2-го числа або 16-го листопада для того, щоб ми встигли підготуватися до цього якісно. Не бачу заперечень, тоді приймається.

Також у різному я попросив вкласти лист Прем'єр-міністра України, адресований Голові Верховної Ради України стосовно... прохання Прем'єр-міністра дотримуватися вимог регламенту Верховної Ради стосовно необхідності пропозицій щодо фінансово-економічного обґрунтування законодавчих ініціатив. Я так розумію, що це можна перекласти, що грошей мало, хто не буде аргументувати – не отримає, а хто буде аргументувати – також може не отримувати і тому прошу аргументувати краще. Тому я доношу цей лист до відома членів комітету. У нас тепер є кворум. І отже... І колега Логвинський ще до нас приєднається. Отже ми можемо покінчивши з...

ЧУБАРОВ Р.А. *(Мікрофон вимкнено)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. В різному? Будь ласка, прошу. Зараз давайте різне.

ЧУБАРОВ Р.А. *(Мікрофон вимкнено)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я хочу підтримати ініціативу колеги Чубарова але також додавши ще один аргумент щодо розгляду такого у порядку денному, трошки розширивши його. Зважаючи на те, що до мене звертаються представники громадських організацій, зокрема нових громадських організацій, зокрема тих, які займаються захистом прав громадян Російської Федерації, які звертається до відповідних органів України із зверненням щодо надання притулку. І є вже певна така статистика, певні тенденції. Вони висловлюють свої спостереження щодо цих тенденцій. І оскільки колега Логвинський, я також пам'ятаю, торкався цього питання кілька разів. Яка є реакція відповідних органів і відомств. Я пригадую також, що під час одного з круглих столів в минулому місяці Євген Захаров також торкався питання щодо висланої з Туреччини громадянки Російської Федерації, яку потім вислали примусово майже з Харкова і вона була затримана вже в Російській Федерації. Тобто у нас є накопичені деякі факти, які ми мали б розглянути. Тому моя пропозиція – я підтримую цю пропозицію. Звертаюся до колег також підтримати і пропоную, щоб 16-го листопада, це у нас засідання через одне, чергове засідання, якщо це співпадає, ми б розглянути... Тоді прошу секретаріат підготувати мої листи до відповідних колег. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Будь ласка, колего, Брензович.

БРЕНЗОВИЧ В. І. Давайте проголосуємо за це.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не бачу заперечень, тоді приймається.

БРЕНЗОВИЧ В. І. Шановні колеги, шановний Григорій Михайлович, я прошу комісію в зв'язку з тим, що у першому читанні був прийнятий Закон про освіту в Україні. І зараз буде це у друге читання і це стосується і прав національних меншин і загально людських прав, що наступне засідання запросити міністра освіти в Україні, по питаннях в закони про освіту що як там в цьому проекті Закону про освіту є щодо прав національних меншин на освіту. Я думаю що це також знаходиться в нашому віданні це було би важливо, щоб це було зроблено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Я так бачу в нас сьогодні слованом задається, курчат по осені рахують, і ми, як осінь, ми хочемо всіх, я підтримую це до речі до мене також звертаються громадяни щодо Закону про освіти і питань які цього стосуються, оскільки Комітет прямо має свої сфери відповідальності питання національних меншин на освіту національних меншин є один із ключових аспектів забезпечення прав національних меншин я би попросив би колег підтримати цю ініціативу, щоб ми могли б заслухати на... (мікрофон вимкнено)...

ви пропонуєте найближчому засіданні вже, це другого числа, запросити міністра освіти з інформацією щодо цього питання. Нема заперечень? Не бачу заперечень. Тоді підтримано. І щоб остаточно покінчити з інформацією, по різному, я хочу нагадати колегам, що за моєї ініціативи Голова Верховної Ради звернувся до Венеціанської комісії з проханням надати висновки щодо двох законопроектів основного і альтернативного Про свободу мирних зібрань на черговій пленарній сесії Венеціанської комісії в останню суботу і неділю це питання було розглянуто висновки, висновок було затверджено,

спільний висновок, там не лише Венеціанська комісія і я би попросив і прошу тоді моїх помічників, оскільки висновок сам великий він англійською мовою доступний на сайті, але для того, щоб колеги мали розуміння про основні питання в Executive summary, роздати і роздрукувати до кінця засідання і роздати колегам де містяться рекомендації щодо обидвох законопроектів і потім зауваження щодо першого і щодо другого законопроектів. Якщо коротко сказати то вітає Венеціанська комісія Верховну Раду і наш Комітет з ініціативою щодо просування цього питання вважає що це необхідно вирішити і врегулювати в законодавчому полі. Друга позиція, що висловлюється пропозиція, щоб сама Верховна Рада визначилася яким чином далі просуватися щодо розгляду цих законопроектів в Верховній Раді взявши за основу один з них або будь-який інший спосіб через створення спільної робочої групи і висловлює конкретні пропозиції їх фактично дуже мало які за умови врахування фактично дозволять нам зробити крок до виконання наших власне зобов'язань і також є відповідні рішення Європейського суду з прав людини, колега Пацкан, який має більший досвід ніж я в цьому питанні посміхається, для Росії розцінюється, як знак оптимізму, але я серйозно вважаю саме тому з деякими іншими нашими колегами виступив співавтором законопроекту, що ми маємо не ховати голову в пісок, а краще це врегулювати, щоб всі знали свої права і обов'язки і відповідно можна потім було б контролювати чи підтримані ці права і обов'язки. Прошу. Колега, Логвинський, прошу.

(Загальне обговорення мікрофон вимкнено)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це незвично. Ми маємо голосувати. Ми видалили із засідання одного з наших членів він мовчки це проковтнув.

ПАЦКАН В.В. *(Мікрофон вимкнено)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але в мене є одна позиція, що всі звання «заслужених» скасувати.

(Загальне обговорення мікрофон вимкнено)

Тому з огляду на свою особисту пропозицію я проти всіх заслужених звань і народних, але я не буду заперечувати якщо інші колеги підтримають таку пропозицію.

(Загальне обговорення мікрофон вимкнено)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не заперечую. Добре.

(Загальне обговорення мікрофон вимкнено)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я просто висловив свою особисту позицію. Дякую. Вже прийнято. І можливо ми тоді поскільки в нас є колеги запрошені покінчили з іншими питаннями і хочу нагадати, що п'ятого жовтня відбулися Комітетські слухання в нас «Стан реалізації Стратегії захисту та інтеграції в українське суспільство ромської національної меншини на період до 2020 року» був переповнений зал на Грушевського в кімнаті 11, в нас багато хотіли виступити не всі навіть змогли виступити, нажаль, повторилась стара історія коли профільний міністр або профільний віце прем'єр проігнорували в черговий раз запрошення Комітету хоча хочу нагадати, що за час існування цієї Верховної Ради жоден віце-прем'єр профільний, жодного разу, не прийшов на засідання Комітету.

(Загальне обговорення мікрофон вимкнено)

ГОЛОВУЮЧИЙ: Ні, я, ну це ми можемо говорити, що як було, але я вважаю, що це неповага до Верховної Ради, це говорить про рівень політичної культури, який не можна прийняти. І я цього разу, ані міністр культури, але я розумію, що там були особисті обставини не зміг прийти ані хто інший. Був представлений керівником Департаменту так я розумію, а стосовно інших міністерств там навіть заступники були, і навіть заступники заступників. Начальники відділів були. Ось але тим не менше це були дуже корисні Комітетські слухання і по результатах цих Комітетських слухань підготовлений проект рекомендацій, який у Вас розданий це пункт 4 порядку денного і також була одна конкретна пропозиція ми з'ясували, що незважаючи на те, що ця Стратегія і план дій, які були затверджені ще в 13 році, а саме вони стосувались, як завершальна, одна з завершальних дій щодо першої фази, законодавчої фази, плану дій з лібералізації візового режиму і це все робилося напередодні Вільнюського саміту, пам'ятаєте, але у нас є Стратегія, в нас є план дій і жодного разу в жодному бюджеті не було передбачено коштів на реалізацію цієї стратегії, цього плану дій. На запитанні скільки коштів запросило Міністерство культури у Міністерстві фінансів на цей рік після деяких математичних розрахунків була названа цифра п'ять мільйонів і була надана відповідь, що отримали нуль. Тому, за моєю пропозицією був направлений такий лист, він направлений 12 жовтня за моїм підписом як Голови Комітету за підсумками Парламентських слухань, а також 20 біля двадцяти, більше 20 громадських організацій ромських і правозахисних до голови, до Прем'єр-міністра з проханням відповідно відреагувати на це і в щоб бюджеті на 17 рік це передбачав. А зараз я хотів би надати слово, тим хто хотів би висловитись із цього питання про рекомендації слухань. Чи є бажаючі члени Комітету висловитись? Колега Фельдман, колега Брензович, колега Чубаров, колега Джемільов були присутні на цих Комітетських слуханнях. Я не бачу хто з присутніх хотів би висловитись. Будь-ласка до мікрофону. Можете до мікрофону сісти.

ГРИГОРИЧЕНКО П. Д. Дуже вдячний за те що Комітет провів такі слухання. Хочу нагадати, що слухання, Комітетські слухання були проводились ще 2005 році 12 квітня 2005 року тоді теж були прийняті рекомендації. І хотілося б нагадати що тоді вони проводилися, ми провели Конгрес ромів в Україні, ми провели декілька громадських слухань де наші громадські організації, наші лідери скомпонували такий перелік наших наших запитів до Кабінету Міністрів, до структурних підрозділів нашої держави, органів управління. Вони були викладені в такому систематизованому вигляді і потім уже після обговорення були прийняті на Комітетських слуханнях, на жаль ті Комітетські, ті рекомендації які сформульовані зараз вони дещо, набагато звужені ніж ті які були у 2005 році, приходиться константувати, я хотів би навести такі приклади, що з тих рекомендацій які були 2005 року, прийняті це скажімо забезпечити виконання Постанови Верховної Ради України про відзначення міжнародного дня голокосту румин 8 жовтня 2004 року. Це була прийнята Постанова Верховної Ради на жаль Комітет, Верховна Рада не спромоглась проконтролювати реалізацію цього цієї Постанови, а це важлива річ для нашого народу, тому, що пам'ять нашого народу була систематично переривалась і в тому числі і голокостом, геноцидом ромів у період другої Світової війни. Випали теж дуже багато важливих положень зі сфери освіти і науки, ну Міністерство фінансів, до речі дякую, ми дуже вдячні за той лист який направлений на Міністерство фінансів будем сподіватись, так будем сподіватись, що буде якийсь наслідки все таки, потім випали деякі положення зі сфери освіти, Міністерства охорони здоров'я, Міністерства культури і мистецтв, ми пропонували все таки щоб культура підтримувалась не тільки в скажімо в місті Києві, але і є наші колективи, які потрібно підтримувати і в областях, Ви знаєте як період Радянського Союзу були ромські колективи, якою популярністю вони користувалися. Нажаль зараз ну тільки в місті Києві, в місті Києві і Харкові є такі, є такі колективи. По Міністерству Внутрішніх справ нажаль ті формулювання які були і в 2005

року вони збереглися і рекомендаціях 16 року, пройшло 11 років нажаль ті ж самі проблеми залишилися, паспортизація, відсутність документів, особливо це стосується Закарпатського регіону і Одеського регіону вони не реалізовані. Хочу зазначити, що тільки до декількох пунктів з тих рекомендацій які були в 2005 року вони реалізовані. Це внесення мови романів до переліку мов захищених хартією, Європейською хартією це нам вдалося реалізувати цей пункт але не більше. Потім, потім по Державному комітету по земельних ресурсах там були деякі положення, вони теж випали, там були роми ніяк не пройшли період приватизації, точніше період приватизації пройшов мимо них і вони як були перекоти полем так і залишилися це видно, особливо це видно на Закарпатському регіоні де роми не можуть навіть узаконити ті, ну будемо прямо говорити, хибарки, які в них є в Закарпатті, в Закарпатті і в Одеській області, як як житло вони не можуть їх узаконити разом з тією ... клаптиком тієї землі. Пройшло ну вже більше ...

ПАЦКАН В.В. Питання не лише у владі, питання і у ромах, давайте говорити відверто, давайте не піднімати ці питання, тому що, зараз якщо ми почнемо говорити, то це гра у одні ворота.

ГРИГОРІЧЕНКО П.Д. .... ні це ... це ... це ... ви розумієте ... ну я просто стикався ... стикався з цією проблемою, воно...вона ... вона ... її потрібно вирішити ...

ПАЦКАН В. В. Ми там живемо.

ГРИГОРІЧЕНКО П.Д. Її потрібно вирішити. Добре ... ну ... потім ... прохання все-таки, в тих комітетських слуханнях, які були 2005 року, була позиція щодо проведення таких слухань на Верховній Раді, прохання цю позицію залишити і в цих комітетських слуханнях, щоб вони ... такі слухання

були проведені на рівні Верховної Ради, тому що роми як індикатор взагалі ситуації з захистом прав людини і стану національних меншин в Україні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Григориченко. Я бачу першим підняв руку колега Брензович. Потім колега Пацкан. Прошу.

ПАЦКАН В.В. Я цілком розподіляю вашу точку зору. Я за те, щоб максимально підтримати, не заперечую. Але питання не лише в тому, що треба поставити завдання владі. В минулому скликанні ми виїжджали разом з офісом Уповноваженого, тут є пані Аксана присутня. Ми промоніторили, зробили енну кількість кроків назустріч.

Якщо хочемо щось зробити, тоді давайте знаходити компроміси з вашими баронами, з тими людьми, які там намагаються контролювати ту чи іншу ситуацію, які намагаються забрати паспорти, картки на виплату коштів і багато інших питань.

Ну давайте те, що ми можемо зробити, я цілком підтримую і завжди був на вашій стороні, буду допомагати скільки буде від мене можливостей, як у законотворця і буду просити Комітет так само. Але питання треба розібратись в глибині з самої середини. Трошки підштовхуйте ви їх, збирайтесь через свої громадські організації, давайте їм поштовх, щоб паспорти отримали.

Ми за те, щоб всі мали паспорти, але я проти того, щоб одна особа мала 20 карток на виплату за дітей, при народжені дитини. Я проти того, щоб ці паспорти збиралися і потім пачками голосувалися, коли йдуть вибори. І багато інших питань. Ви нам ставите завдання, ми будемо їх виконувати, але так само допомагайте нам.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Так, деякі ...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вибачте, я надам зараз слово колезі Брензовичу.
Прошу.

БРЕНЗОВИЧ В.І. Дякую. Як Валерій Васильович я також із Закарпаття, так що ми ромське питання знаємо. І знаємо, що це є важливе питання. Я був присутній разом із Григорієм Михайловичем на слуханнях щодо питання ромів. Я думаю, що відношення української держави до цього питання, те, що вона фінансує - це ноль гривень ноль копійок. Це говорить само за себе.

Але, на мою думку, ставити так питання щодо ромів ... роми є різні. На Закарпатті є ловари, ромуро, є севи ... так що це теж різне. Що мене здивувало? Здивувало то, що ви говорите, про те, що існує певна сегрегація ромів на Закарпатті. Такого не існує. Та школа ромська, яка в Ужгороді існує, вона існувала ще 60 років, ще за Чехословацької республіки.

Щодо питання паспортизації. Ну так давайте. Ви ж маєте організувати цих людей. Я думаю, що Міністерство внутрішніх справ, щоб паспорт зробити циганам, які дійсно багато людей не мають паспортів, не має. Це можна вирішити це питання.

Щодо будов, будівель, так вони без ніякого дозволу, без ніякого рішення вони зробити будинки, це треба якось також врегулювати.

Я підтримую це питання, що давайте винесемо це питання на розгляд Верховної Ради, але маємо виходити з конкретними питаннями, не у руслі загальних якихось громадських прав, а дійсно з такими питаннями, які дійсно допоможуть ромам інтегруватися у суспільство. Я думаю дуже багато таких правозахисних лозунгів, які ні в чому не допомагають ромам. Дуже мало таких проектів, питань, які би дійсно допомагали інтегруватися у суспільство.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги. Я хотів би завершуючи розгляд цього питання, нагадати, що приводом, власне, або поштовхом, для щоб це питання взагалі почало розглядатися, вийшло так, що була трагедія в Лоцинівці

Одеської області Ізмаїльський район. І ми всі погодилися із тим, що це не має залишатися і розглядатися як якийсь ізольований, окремий випадок. Тобто є певні речі, які потребують реагування не тому, що десь щось сталося, а тому що це є сигналом небезпеки, що якщо проблема не буде врегульована може статися в інших місцях і не лише те, що там сталося.

І тому також я пропонував би, деякі речі бачити те, що може і мусить робити Верховна Рада як законодавчий орган і те, що має робити виконавчий орган.

От ми звернули увагу, коли розглядали це питання на слуханнях, що міжвідомча робоча група з питань виконання плану заходів, вона, власне, на папері, як така існує. І також зафіксували факт, що в той час коли приватні донорські структури, зокрема фонд «Відродження» Джорджа Сороса, має щорічну програму інтеграції ромів, де 500 тисяч доларів на рік. А держава виділяє на це ноль. Якщо подивитися так централізовано. Що також спонукає до якихось висновків.

Якщо бюджет – це є концентрована політика, то для будь-кого хто аналізує бюджет, зокрема, це означає, що є Стратегія, є План дій, але все це не має ніякого відношення до пріоритетів реальних, а не паперових. І, безумовно, справа не лише в сумах. А в розумінні і підходах. Зокрема, обговорили питання про сумісність і досвід вирішення цих питань, які існують в деяких країнах Європейського Союзу, у тому числі і сусідніх і з Закарпатською областю. Там існують ці проблеми, але вони мають певний досвід вирішення і не можна сказати, що воно там вирішено. Далеко не вирішено.

Тому я пропонував би таким чином, щоб ми діяли далі. По-перше, я хочу подякувати Петру Дмитровичу Григоріченку за пропозиції, я думаю, що ми не мали б апелювати до слухань, які відбувалися у 2005 році. У нас є Стратегія і у нас є План дій. А План дій це відповідальність вже, власне, Уряду, і Стратегія це там, де ми можемо ... і, якщо у вас є пропозиції, які не

враховані щодо того, прошу їх в робочому порядку додати, зокрема в тому що стосується освіти ромської, щоб ми могли це затвердити і направити.

Стосовно окремих парламентських слухань, щодо потреб ромського населення і захисту прав, я думаю, це також можна мати, включити там, де Верховній Раді це адресується рекомендації, не бачу тут якихось заперечень щодо того. Але знову ж таки, не важливі парламентські слухання заради парламентських слухань. А важливо ці рекомендації після парламентських слухань вони реалізовувались. І тут у нас є проблема. Ви звертали увагу і інші колеги, що у нас навіть ліквідовано було то подобіє на якийсь орган, який займався, це уповноважений Кабінету міністрів з питань етнонаціональної політики, не говорячи вже про міністерство або департамент. І зараз же справа не зрушилася.

Мені сподобалось картінка, коли минулого тижня Прем'єр-міністр зустрівся з нашими трьома колегами, які належать до групи «Рівні права – рівні можливості», які звернулися до Прем'єр-міністра з проханням запровадити посаду уповноваженого Кабінету міністрів з питань гендерної рівності. І Прем'єр-міністр сказав, що я підтримую це питання. Ось. Може ми звернемося, в черговий раз звернемося до Прем'єр-міністра, може зустрінемося з ним, і запропонувати, повернути як мінімум посаду Уповноваженого Кабінету міністрів, або мати Департамент, або щось інше.

(Загальне обговорення. Мікрофон вимкнено.)

ГОЛОВУЮЧИЙ. От бачите про що я говорю, то пафос ... я розумію ті речі, які також колега Пацкан відреагував на конкретні речі, які він краще знає за присутніх також з вами. Але зараз я запропонував би, щоб ми не шукали, щоб не було краще ворогом доброго, хорошого, затвердили з вашими пропозиціями додатковими, які ви надасте ці рекомендації, прослідкуємо, яка відповідь буде Прем'єр-міністра і міністра фінансів на лист щодо фінансування плану дій і далі рухалися відповідно і, зокрема, я

пропонував би не втрачати з поля зору відсутність відповідної структури, інституції, яка опікувалася б цим питанням.

Добре? Нема заперечень? Ви щось хотіли сказати? Будь-ласка, да. Дуже коротко, тому що ми маємо рухатися. Представтесь.

ПОНОМАРЬОВ С.Ю. Дуже коротко. Сергій Пономарьов – ромська програмна ініціатива Міжнародного фонду «Відродження». Дякую за можливість висловитися.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не помилився? У вас 500 тисяч?

ПОНОМАРЬОВ С.Ю. Так. 500 тисяч.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доларів?

ПОНОМАРЬОВ С.Ю. Доларів. На рік. Дякую за можливість висловитися і дякую за Вашу пропозицію, власне, озвучену про можливість доопрацювання і прийняття з урахуванням додаткових зауважень ці рекомендації комітетських слухань. Я хотів би дуже коротко сказати, що якщо ми вже готові ... що якщо комітет вже такий ласкавий доопрацювати, власне, рекомендації, то у нас, з нашого боку, є також зауваження до того, яким чином сформульовані ті рекомендації, які ... які вже відображені у цьому документі. Є звичайно багато технічних речей, які я в робочому порядку готовий буду надати. Є і багато таких ціннісних, змістовних речей. Знову таки в письмовому вигляді готовий будемо надати для доопрацювання. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Тоді офіційно, колеги, я пропоную таким чином, щоб ми дали час до п'ятниці 12:00 пропозиції щодо включення до цього проекту відповідних пропозицій, тоді я прошу секретаріат розіслати

відповідні пропозиції з урахуванням їх, щоб це було видно, які нові в цьому проекті, який ми розглядаємо сьогодні, у випадку, якщо не буде заперечень або ще якихось пропозицій від членів Комітету, то тоді до 12 години понеділка прошу їх подати, у випадку, якщо таких не надійде, ми будемо вважати, що вони затверджені з тими пропозиціями, які поступили. У вас?

СІМОН В.П. *(без мікрофона)* Станом на сьогодні, наприклад, я повідомлений – з фондом «Відродження» все попередньо погоджено, ніяких питань не було. Я не знаю, як виникло на комітеті. Теж саме я знаю, що з вами погоджувалося все включно і виникло додатково? ...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну це робочий процес, я не думаю, що тут можливо якимось треба загострювати, якщо є пропозиції, подайте і так далі. Будь-ласка, Ви хотіли ще.

НІКІТІНА Т.В. Тетяна Нікітіна – Державна міграційна служба. Коротка ремарка стосовно документування осіб ромської національності. У нас нічого у цьому напрямку не змінилося. Документувати більше людей чим звертається до нас і ті, які мають певні документи, які надають змогу їх ідентифікувати ми не можемо. Ми виконуємо в цьому напрямку цей план. Ми за цей рік вже документували понад тисячу ромів. В Закарпатті 800 ромів документовано, але питання в тому, що більшість із них не має свідчення про народження. З 2005 року в цьому напрямку нічого не змінилося. Тому всі хто звертається і хто має рішення суду або документ, який підтверджує факт народження, ми їх всіх документуємо. Тому дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Я єдине просто хотів би, просто ще не всі, можливо, розуміють, бачите у нас відтягується, відтягується остаточне прийняття рішення щодо лібералізації візового режиму. І ви знаєте, що одна з причин, що Європейський Союз з огляду з подіями, які не пов'язані

першочергово із тим, що відбувається у нас в Україні, окупація Криму і війна на Сході України, а міграційна криза 2015 року, яка трошки зменшилась в 2016, але є серйозною і розробляється механізм призупинення, у тому числі безвізових режимів, лібералізації візового режиму з третіми країнами. І ми знаємо, що є група країн в Європейському Союзі, яка, можливо, шукає першу ліпшу можливість так зробити. Що може бути використано для цього? Багато речей.

Одна з речей, яка може бути використана, зокрема невиконання того, що приймалося на першій фазі, законодавчій фазі, зокрема до якої належить і Стратегія і План дій. Будь-який assessment, оцінка, що з того, що було воно не виконується. Ви знаєте, основний зараз висуюють – неефективність антикорупційних інституцій. Але можуть висловитись і щодо національних меншин також. І щодо ситуації із внутрішньо переміщеними особами також. Тому що все це міграційні ризики, які у випадку або поганого врядування або хронічного недофінансування збільшують тиск на, відповідно, країни шенгенської зони і в політичному сенсі дають аргументи тим, які можуть шукати першої ліпшої можливості. Тому що це не є business as usual знову ж таки. Ми, як Комітет, я думаю, доносимо це до тих, від кого це залежить і тому черговими відписками тут навряд чи може відбутися і ми про це попереджали і говорили під час слухань. Отже повторюся, ми прийняли робочий механізм, яким чином це владнати. Я дякую представника Фонду «Відродження», пана Григориченка. З цим ми порозумілися і попередньо затвердили з урахуванням пропозицій і зараз переходимо до основного пункту порядку денного – законопроектів, з опрацювання яких Комітет визначено головним. В нас там небагато законопроектів, але я забув згадати на початку. У всіх на столі шановних членів Комітету є така брошура дуже інформативна. Це один з результатів проекту, який здійснюється Радою Європи «Посилення захисту прав людини внутрішньо переміщених осіб в Україні». Це базовий аналіз законодавства і який є дуже корисним. Ця брошура була опублікована деякий час тому, але оскільки я з'ясував, що не

всі члени Комітету отримали і я попросив додаткові екземпляри. У вас я не бачу, у вас, це Пацкан забрав. Ну я вам ще одну дам, ще є. Це дуже реально корисна річ, якою ми б мали і далі керуватися. Я хочу принагідно висловити подяку працівникам цього проекту за цю роботу. До речі є і англійською мовою.

Так, і ось мені принесли цей витяг спільного висновку Венеціанської комісії, про який я говорив, щодо законопроектів свободи мирних зібрань. Я прошу роздати колегам. Це повторює лише (говорить англійською), оскільки сам висновок досить великий. Прошу. Тому що до речі багато якихось спекуляцій, мені сказали існують з цього приводу. Важливо, щоб це було, спиралось на першоджерела.

Перший пункт порядку денного. Він складається з проектів основного і альтернативного. Проект Закону про захист прав осіб, які проходять опитування, дослідження на поліграфі, реєстраційний № 4094, внесений народним депутатом України Тетеруком, і альтернативний законопроект 4094-1 проект Закону про поліграфологічну діяльність, внесений народним депутатом Журжієм. Це предмет відання підкомітету, головою якого є пан Рабінович. Оскільки пана Рабіновича немає, то я пропоную спочатку надати слово Юрію Бузницькому, який... Що, що?

(Говорять без мікрофона)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми ніколи не знімали питання, коли немає Голови підкомітету щодо цього питання.

(Говорять без мікрофона)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте тестово. Хтось взагалі хоче, щоб у нас щось таке пов'язане з поліграфами було в країні? Із захистом. Ні? Ніхто не хоче?

(Говорять без мікрофона)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хтось є в принципі для того, щоб у нас так поліграфами займалися. Ні. Я хочу просто наголосити, що як завжди, я направляю листа, я направив листа відповідно народному депутату Тетеруку, я направив листа народному депутату Журжію з інформацією про те. Розумієте в чому причина. Я дійсно розумію, що у нас є деякий такий механізм, який ми затвердили, але є також інша обставина, яку ми маємо врахувати, що у нас накопичуються за Комітетом нерозглянуті питання. Тому я б. Отже є одна пропозиція: відкласти це до наступного засідання з огляду на те, що немає...

(Говорять без мікрофона)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я хотів щось сказати про слово, яке починається на «П» і закінчується на «М». Але я утримаюсь від цього, буду толерантним. І не бачу... Отже перша була пропозиція щоб перенести це на наступне засідання. Хто за цю пропозицію, прошу голосувати. Більшість абсолютна, тому переноситься на наступне засідання. Прошу повідомити про це відповідно пана Тетерука і пана Журжія.

Другий пункт порядку денного. Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо першочергового забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб, 4290, внесений народним депутатом України Левченком. Колега Логвинський, це предмет відання Вашого підкомітету, я хочу Вам першому надати слово. Прошу.

(Говорять без мікрофона)

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Переносимо. Але, до речі, я вважаю, що треба перенести, тому що немає Левченка і цей законопроект дуже непростий. З одного боку він дійсно допомагає внутрішньо переміщеним особам. Але він вносить зміни в закон так званий, який стосується зовсім іншого. Тобто він вносить зміни в закон щодо «Про біженців та осіб, які потребують тимчасового або додаткового захисту». Тоїсть, там де тримають біженців, вони пропонують туди переводити людей, які є внутрішньо переміщені особи. І тут є декілька питань. Чи можуть вони взагалі там утримуватись? Чи є там такі можливості? Тому я вважаю, що треба перенести, послухати пана Левченка, чим він керувався, з доброї ідеї, але механізм мені не зрозумілий, чи є загалом така можливість.

(Говорять без мікрофона)

ПЛЕЧКО Д. Дуже дякую пане головуєчій. Наша агенція дійсно не підтримує і погоджується з висновком Головного науково-практичного управління Верховної Ради про те, що для досягнення мети цього законопроекту там можна іншим, через внесення підзаконних нормативних актів до Закону «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» досягти.

Що стосується самої суті питання, то можу сказати наступне. Станом на 1 січня в Україні є 3273 і біженців, і осіб з додатковим захистом, а також 6502 особи, які подали заяву на статус. Тобто ми маємо так близько 9 тисяч осіб і в той же час, якщо ми проаналізуємо скільки місць на сьогодні наявно в тих трьох пунктах, які працюють, то загальна кількість їх 320, хоча реально працюють станом на сьогодні 200 через ремонти в Одеській області в пункті станом на сьогодні. Тому в принципі мета цього законопроекту як вирішити питання 200 місць для всіх внутрішньо переміщених осіб, яких ви знаєте там близько мільйон сімсот тисяч – це звичайно не вирішення цього питання. Тому, якщо нагадати історію, Україна приєдналася до Конвенції про захист

біженців, нещодавно в Нью-Йорку наш Президент представляв Україну і там була затверджена відповідна Нью-Йоркська декларація, де всі країни погодились про те, що потрібно забезпечувати важливість дотримання зобов'язань і, зокрема, там йде мова про те, що є нові виклики зараз через оту міграційну кризу та інші питання, про які ви згадували, що дійсно потрібно забезпечувати особливі потреби, боротьба з расизмом та ксенофобією, боротьба з трафіком людей, тому що це, на жаль, дійсно сприяє всім цим моментам. Хочу нагадати, що також є відповідна директива ЄС, яка передбачає, що розміщення саме в таких пунктах мають бути найбільш вразливі категорії, а саме: діти без супроводження, інваліди, особи похилого віку, жінки вагітні, самотні матері з дітьми, люди, які хворі там, або з ментальними або з іншими там, наслідки тортур чи там інших серйозних форм психологічних растрійств і таке інше. Тому на сьогодні, все, що пропонує скажімо Євросоюз, він пропонує або в пунктах розміщати цих людей, або там в приватних будинках винаймати житло, або, наприклад, там в готелях, і вони за це їм виплачують або готівкою, або ваучерами.

Доводжу до вашого відома, що станом на сьогодні в Україні є ось ці 200 місць, жодної фінансової допомоги або у вигляді ваучерів, на жаль, держава на сьогодні в Україні не спроможна це надавати, тому це єдине, що є з боку, і ви знаєте, що Міністр Клімкін говорив, що Україна також повинна робити якийсь гуманітарний внесок по підтримці сирийців і таке інше. Да, це було принаймні 3 місяці тому. Але хочу сказати. Що відбулось в цьому році в Яготині? Планувалось відкриття першої черги ще на 100 місць, 50 з них знову ж таки призначалось для дітей без супроводження. Тому що це є одна з проблем в Україні, що дуже багато дітей перебувають самі без дорослих. І там через певну ксенофобську кампанію, яка, до речі навіть підтримувалась і масмедіа Російської Федерації, цього не відбулося. І ми так розуміємо. Якщо ви хочете вирішити питання незначної кількості людей, то станом на сьогодні на сайті Міністерства соціальної політики ви можете вже побачити у звіті за другий квартал перелік близько тисячі місць, кожному місцю, які перебувають

там в шести ключових областях – Черкаська, Тернопільська, Чернігівська, Полтавська та Волинська, які вже готові надати об'єкти для прийняття в тому числі найбільш вразливих категорій і там і з дітьми, і інваліди. Якщо говорити більш широко, то в принципі вирішення цього питання полягає в наступному. Міністерство новостворене з тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб має на сьогодні завершити нарешті оцінку ситуації і подати донорам конкретний перелік об'єктів, в які дійсно потрібно вкладати. Ну, наприклад, як досвід Грузії. Там було 300 тисяч внутрішньо переміщених осіб і для них було конкретно запропоновано місця в конкретних там районах, областях, які держава визначила для себе, і донори відповідно вносили кошти. Теж саме потрібно зробити і в Україні. В той же час поки що ця оцінка не завершена. Ми знаємо, що є на сьогодні два законопроекти вже в Верховній Раді зареєстровані, це 4909 або 3844, які відповідно пропонують або зменшити з 18% сплату податку на доходи фізичних осіб від винаймання житла або взагалі законопроект 3844 пані Веселової пропонує відмінити такий податок, якщо це житло винаймається саме виключно категорією внутрішньо переміщеної особи. І до речі чому ці два законопроекти також могли би бути набагато ефективнішими ніж той, що запропонував шановний депутат Левченко, тому що вони також відкрили двері по механізму, який на сьогодні Мінсоцполітики декларує, але тим не менш, ви знаєте, що всі зараз можуть подавати на житлову субсидію, в той же час для внутрішньо переміщених це можливо лише виключно, якщо вони мають договори оренди. Але, враховуючи, що за договір оренди треба сплатити 18% від суми, більшість власників житла не бажають заключати такі договори оренди і відповідно з цих півтора мільйона внутрішньо переміщених осіб лише декілька там сотень чи може там до тисячі осіб мають такі договори і можуть скористатися навіть цією житловою субсидією. Тому наші пропозиції ось такі комплексні, якщо... Це не вирішення питання, тому що за 200 цих койкомісць, які ви заберете наприклад в дітей чи вагітних жінок, все рівно питання внутрішньо переміщених осіб не вирішиться. Для

того, щоб переміщеним мають бути ось ці законопроекти, які я назвав, або знову ж таки пропозиції від Мінсоцполітики і новоствореного Міністерства по конкретних місцях, створення нових будинків для переселенців.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Олена Виноградова, «Право на захист».

ВИНОГРАДОВА О. Вітаю. Для того, щоб не повторювати те, що говорив Дмитро з приводу міжнародних зобов'язань України щодо захисту прав біженців та осіб, які потребують додаткового захисту, а також цифр щодо кількості біженців, осіб, які потребують додаткового захисту в Україні, кількості місць, наявних для їх розміщення, хочу нагадати, що в рамках безвізового діалогу між Україною та ЄС в плані дій з лібералізації візового режиму був блок №2, який називається «Нелегальна імміграція, включаючи реадмісію». Там був такий напрямок «Політика притулку», який передбачав першим етапом – це створення ефективного національного законодавства у сфері притулку, в тому числі яке би передбачало права шукачів притулку і біженців на розміщення. І другий етап цього плану він включав ефективну імплементацію цього законодавства, в тому числі створення центрів розміщення для біженців, осіб, які потребують додаткового захисту. Зараз кількість місць в 10 разів менша за кількість тих осіб, які зареєстровані і мають відповідний статус, не враховуючи тих, які подали заяви. Якщо їх врахувати, то в 30 разів менша. Якщо ми заберемо ці місця від біженців і осіб, які потребують додаткового захисту, виходить, що Україна за цими своїми міжнародними зобов'язаннями буде втрачати позиції. І друге питання. Ми нещодавно проводили моніторинг стану захисту прав ВПО, які проживають в місцях компактного проживання, ми результати розповсюджували електронною поштою, в тому числі на членів Комітету, і там вказано, що в принципі проживання внутрішньо переміщених осіб в місцях компактного проживання – це є негативною тенденцією, оскільки це громадяни нашої країни і вони в умовах компактного проживання вони

погано інтегруються в приймаючі громади. Тобто підходи до розв'язання проблем ВПО вони відрізняються від тих, які мають застосовуватись до біженців, тих, які є негромадянами, яким складно навпаки адаптуватись самостійно в умовах нової країни. Тому за результатами нашого аналізу ми звертаємось з пропозицією не підтримувати вказаний законопроект і рекомендувати відхилити його. Ми підготували письмові зауваження і просимо прийняти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні колеги, я знову, що ми мусимо наступного разу повернутися, щоб мати якісь виключення з такого формального нашого правила. Тому що в принципі нам нічого не заважало розглядати ці питання, але ми прийняли, нагадую, з поваги до наших колег, таке процедурне рішення «ед хок», якщо колега не приходить, то ми відкладаємо. Цього разу ми мусимо дотримуватися цього. Але я вважаю, що ми мали корисну інформацію для всіх членів Комітету. Я прошу також, не чекаючи наступного засідання, можливо, підготувати, якщо немає заперечень, мого листа на Голову податкового Комітету пані Южаніну для того, щоб привернути її увагу до таких законопроектів, де йшлося про 0-ву ставку, зменшення податку, що буде сприяти, можливо, частковому регулюванню питання забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб, зокрема, інших. І також те, що Олена говорила, щоб ми цим зайнялися.

Принагідно хочу зазначити, що такого шквалу звернень щодо нерегульованості і невирішення ситуації з внутрішньо переміщеними особами щодо пенсійних виплат, стосовно неспроможності, про що ми говорили, відділень соціального захисту на місцях забезпечити виконання тієї постанови сумнозвісної. Бо тих постанов щодо проведення обстеження, щодо складання цих актів, щодо волокити з отриманням цих банківських карток і т. д. І це навіть в місті Києві. Ми мусимо про це не забувати. Я думаю, що якраз те засідання, яке ми плануємо в листопаді провести, буде нагода. Але поза тим, я думаю, треба щось робити, тому що інакше ця

проблема не зменшується, а накопичується. До речі це також, можливо, найбільш ризикований фактор стосовно, якщо ви почитаєте зараз уважно західну пресу, європейську особливо, стосовно всіх цих навантажень, дискусій, зокрема, що ведеться в Нідерландах зараз, тиску на Шенгенську зону. Ми маємо до цього серйозно ставитись. Тоді колега Брензович, прошу.

БРЕНЗОВИЧ В.І. Цілком з Вами згоден, але давайте ми все ж таки вяснимо, що підраумівається під поняттям «внутрішньо переміщена особа». Це є юридичним поняттям?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це визначено в Законі, який визначений. В цій, до речі, брошурі, ви, якщо розкриєте, одним з перших є коментар щодо, правда ще не нового, а щодо старого визначення. Якщо я не помиляюсь, що таке внутрішньо переміщена особа – це юридично визначене поняття.

БРЕНЗОВИЧ В.І. У нашому законодавстві. А в міжнародному є таке поняття?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є. Це є закон базовий. Є дискусія, яка давно ведеться в рамках ООН, що, можливо, настав час не розподіляти між «refugees»-біженцями і внутрішньо переміщеними особами. В свій час ще Річард Холбрук в 2000-му році про це говорив на засіданні Генеральної Асамблеї ООН, коли якраз відомі події відбувались тоді в Африці. Але інституційно це не вирішено. Минулого тижня чи позаминулого був вперше з візитом в Україні Генеральний директор Міжнародної організації з міграції, де також йшлося про ці питання. Колега Чубаров, я, деякі інші з ним зустрічались. І я думаю, ми мусимо не упускати це з поля зору, тому що якось воно почало

трошки затихати. І особливо з точки зору нашого розуміння, яким чином і чи є якась додана вартість з початку роботи новоствореного Міністерства з питань внутрішньо переміщених осіб і тимчасово окупованих територій. Я думаю, ми також мусимо запланувати через деякий час запросити міністра, але вже за підсумками нашого виїзного засідання для того, щоб подивитися, як і що складається. За інформацією неофіційною, яка є в мене, там більше проблем, ніж розуміння як їх розв'язувати. І песимістичний прогноз є таким, що незважаючи на створення такого міністерства і відкритості самого міністра, і відкритості донорів міжнародних організацій, і Комітету нашого щодо сприяння йому, то за деякий час доведеться з сумом констатувати, що створення цього міністерства не виправдало тих очікувань, які покладали, і в черговий раз повертатися, чому цього не сталося. А сталося-не сталося – ми можемо про це окремо поговорити. Я б на цьому підвів ризику. Я бачу, що є прохання. Прошу, будь ласка, представтеся.

ЗАСОБА А. Анатолій Засоба – громадська організація «Кримська діаспора». Ми займаємось якраз питаннями житла, то користуючись нагодою, що Комітет розглядає сьогодні питання щодо постійного житла для переселенців, хочу довести підсумки всеукраїнського опитування стосовно майбутнього для переселенців. 77% переселенців планують залишатися в нових місцях проживання і 95% сьогодні винаймають житло самостійно. Тобто не живуть в місцях компактного проживання. І наша співпраця з Державним фондом сприяння молодіжному будівництву призвела до того, що в них є бажання працювати з переселенцями та надавати кредитні можливості для будівництва. Але є деякі перепони, які є у Кабінету міністрів стосовно регламентації діяльності цього фонду. Тому прохання до Комітету, якщо це можливо, звернутися до Кабінету міністрів змінити в своїх постановках регламенти щодо надання кредитів та відбудови житла для переселенців. В першу чергу, по першому пункту стосовно вікового

обмеження, тобто до 35 років. Вони готові, якщо Кабінет міністрів відмовиться від такого обмеження. І по друге, стосовно на квартирному учете, якщо людина знаходиться, то тільки тоді вона має можливість користуватися можливостями цього фонду. Тобто моє прохання, повторююся, звернутись до Кабінету міністрів змінити ці постанови стосовно внутрішньо переміщених осіб, щоб у них була можливість у нових місцях свого перебування, проживання вже отримати ці кредитні можливості. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. І знову ж таки, колеги, як це було з ситуацією з Лоцинівкою і ромською меншиною, ви знаєте, що на початку жовтня відома ця інформація, в санаторії «Куяльник», коли в санаторії, де були зокрема люди з інвалідністю, відключили повністю електрику. Це коли якраз перші холоди почалися. Не можна було готувати їжу. І люди там збиралися навіть стрибнути з 15 поверху будівлі. І також погрожували, що за тим, що відключили електрику, припинити водопостачання. В результаті власне ці люди вимушені були, 53, за інформацією, яка є у нас, виїхати до санаторію «Святі гори» в Святогірськ. Але не за допомогою відповідних державних органів, місцевої влади або центральної, а за допомогою міжнародних та українських неурядових організацій. Тобто ми маємо це як такий прецедент. Пам'ятаєте, ми навіть коли були в Святогірську, в тих санаторіях, які більш-менш благополучні, але мають різний юридичний статус. Навіть ті люди, які живуть там, боялися, що їх почнуть виселяти. І є звернення до нас цих міжнародних організацій, які брали участь. Отже, мусимо не упускати це.

Останнє питання порядку денного – це пункт 3. Проект про внесення зміни до статті 3 Закону України "Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні", внесений народними депутатами, серед яких - члени Комітету і також – колега Веселова. Які будуть пропозиції щодо

даного законопроекту, оскільки я є одним із співавторів, я прошу тоді пана Логвинського провести це обговорення.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Шановні колеги, шановні друзі, я думаю, що проект фактично є технічним і вкрай важливим, не потребує особого обговорення. Ми свого часу проголосували в Раді законопроект 2166, який є вкрай важливим та допоміг переселенцям. Але на жаль, одна із норм, яка існувала в зовсім іншому законі, а саме в Законі "Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні", залишилась стара норма, яку саме законодавчо наші колеги пропонують виправити. А саме внести додатково «документ, до якого вносяться відомості про місце перебування, - довідка про звернення за захистом в Україні». Пропонується цю довідку фактично скасувати, яку ми вже скасували законом 2166. Тому, думаю, що це технічно, прошу всіх підтримати цей законопроект. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вважається прийнятим. Дякую. І останній пункт (всі за) в порядку денному. П'ятий. Про звернення Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо заслуховування висновків Уповноваженого до законопроектів: № 5130 і № 5131. Жанна Володимирівна, хто буде?

КУШНІР І.В. Ірина Володимирівна.

(Загальне обговорення).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу.

КУШНІР І.В. Звернення Уповноваженого з приводу 2-х названих Вами законопроектів стосується однієї, але дуже важливої і дуже глобальної системної проблеми. Це надання Мінфіну права доступу до автоматизованих баз, до всіх персональних даних під невизначене, абсолютно розмите законодавче положення з приводу їх повноважень здійснення моніторингу. Ми не проти самого моніторингу як такого, верифікації. Звичайно, ні. Але там, де це стосується захисту персональних даних, на законодавчому рівні має бути чітко визначено, з якою метою суб'єкти, яких стосується збір персональних даних, терміни їх збереження, доступ суб'єктів персональних даних до своїх же даних і т.д. і т.п. Відповідно, у всіх є висновок, який ми подавали. Я не буду багато забирати на це час. Це наша позиція і ми вважаємо, що без прийняття відповідних необхідних змін до вже існуючих законодавчих норм, ми матимемо дуже велику системну проблему з приводу захисту персональних даних, яка потім вийде на рівень міжнародний, до Європейського суду. І будемо потім знову ж таки розмовляти про необхідні зміни ми вважаємо, що наразі вже це говорити. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Хтось з колег Хотів би? Я б пропонував, щоб ми розглянули це більш предметно це, якщо це потребує, але хочу нагадати історію, яка добре відома. Пам'ятаєте, один з колишніх, зовсім колишніх прем'єр-міністрів сказав, що йому відомо, що внутрішні переселенці ночами знімають кошти. Тобто це означає, що в зовсім нещодавно колишнього прем'єр-міністра звідкись була інформація про ці транзакції, що є прямим... Ви хочете щось до цього додати? Прошу.

КУШНІР І.В. Законодавчими положеннями не усунеш, скажемо так, момент зловживання суб'єктивного фактору. Але мінімізувати ризики,

звичайно, потрібно. На даний час те положення, яке надає такі повноваження щодо збору персональних даних вкрай розмите. Відповідно наразі Мінфін має право збирати всі персональні дані без обмеження з огляду на якийсь моніторинг.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, думаю ситуація зрозуміла. Стаття 32 Конституції гарантує право особи на приватність. Ця позиція і висловлені застереження стосується того, що зазначені законопроекти створюють загрозу цьому праву. І відповідно, я думаю, ми як Комітет мали б висловитись. Якщо немає заперечень, то я б відповідно за результатами нинішньої інформації, якщо не буде заперечень, звернувся би Голови відповідного Комітету, який є головним в розгляді цього... Це бюджетний Комітет? Соціальний, Денісової. Соціальний і бюджетний. Щодо того, що Комітет має застереження з аргументацією в частині захисту персональних даних, оскільки це відноситься до сфери відповідальності нашого Комітету. Нема заперечень? Не бачу.

Шановні колеги, порядок денний у нас вичерпаний. Якщо немає оголошень або іншого, наступне засідання у нас відбудеться 2 листопада. Це пленарний тиждень, середа. І нагадую, прошу визначитись щодо більш прийнятних дат для проведення виїзного засідання. І також щодо участі у робочих групах, про які я говорив і я зараз також надав інформацію колезі Логвинському, який був відсутній. Засідання оголошене закритим.